

Finnmarkseiendommen
Finnmarkkuopmodat

Vår dato/Min beaivi Vår ref./Min čuj.
05.01.2018 17/2092 –2

Deres dato/Din beaivi Deres ref./Din čuj.

HØRING INNFØRING 5-KILOMETERSONE FOR UTLENDINGERS INNLANDSFISKE

Styret i Finnmarkseiendommen/Finnmarkkuopmodat (FeFo) vedtok i sak 94/2017 følgende:

Styret gir direktøren fullmakt til å utforme et høringsforslag som omhandler innføring av 5-kilometersonen slik den vil være ut fra dagens offentlige veier i Finnmark (slik ordningen var før den ble avvirket i 2006).

Styret i FeFo ber direktøren innhente en særskilt uttalelse fra Departementet i høringsrunden om å gjeninnføre 5-kilometersonen.

FeFo ber med bakgrunn i det følgende om høringsinnspill, forutsatt at gjeninnføring av 5-kilometersonen er juridisk gjennomførbar.

Om 5-kilometersonen:

5-kilometersonen begrenser utlendingers fiske på Finnmarkseiendommen til en sone på fem kilometer fra europavei, riksvei og fylkesvei. Med utlendinger menes personer bosatt utenfor Norge, jf. retningslinjene i vedlegg 22. Er avstanden til europavei, riksvei eller fylkesvei mer enn fem kilometer har ikke utlendinger tillatelse til å fiske, med mindre de har dispensasjon.

Den såkalte 5-kilometersonen for utlendingers innlandsfiske ble innført i Finnmark på 1970-tallet med formål å regulere motorisert ferdsel i utmark. Utlendinger fikk etter dette kun fiske innenfor en 5-kilometersone fra (den tids) riksvei. Konkret var det Varangerfly som startet sjøflytransport av utenlandske sportsfiskere til Gallok i Sør-Varanger. Innføringen av en 5-kilometersone regulerte denne turisttrafikken. Med motorferdselloven av 1977 ble motorferdsel i utmark regulert gjennom lov. Til tross for dette beholdt man 5-kilometersonen helt fram til Finnmarkslovens ikrafttreden i 2006.

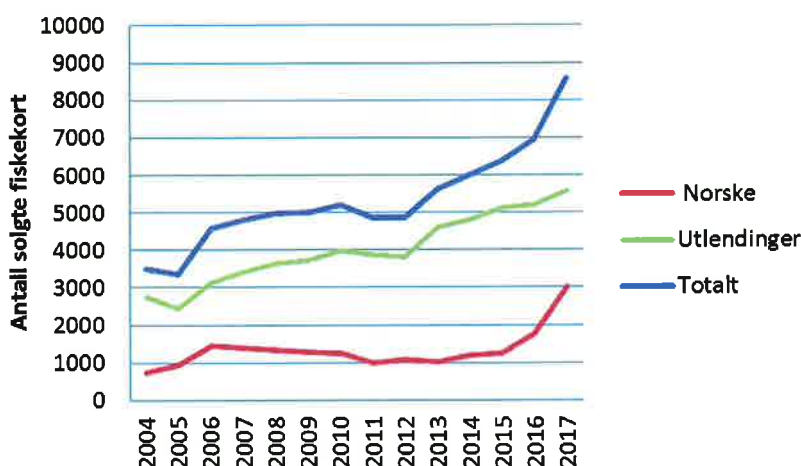
I dag er ikke rettighetsforhold og lovgrunnlag de samme som da 5-kilometersonen ble innført. Staten er ikke lenger eier av land og vann i Finnmark, og lov om motorferdsel i utmark regulerer ferdselen utenfor vei i Finnmark. Det har etter hvert også kommet lover og forskrifter som regulerer hensynet til naturen og dens ressurser (bl.a. naturmangfoldloven, lakse- og innlandsfiskloven og Finnmarksloven).

Bakgrunnen for et gjentatt uttrykt ønske om gjeninnføring av 5-kilometersonen fra lokalt hold i Finnmark har, slik direktøren vurderer det, vært å sikre at lokalbefolkningen ikke blir fortrent fra sine tradisjonelle fiskeplasser. Finnmarksloven (FL) legger rammene for FeFos regulering av adgang til å fiske etter innlandsfisk. Dersom utfordringen i dag er et spørsmål om ressursknapphet regulerer FeFo dette med hjemmel i FL § 27, i tillegg til reguleringer fra offentlig myndighet.

Om innlandsfiskeressursen og utnyttelsen på Finnmarkseiendommen:

Finnmarkseiendommen består av omkring 60 000 fiskevann større enn 2500 m². Ørret og røye er de mest ettertraktede fiskeartene, men her finnes også østlige arter som harr, gjedde, abbor, sik og lake. Videre følger en oppsummering av innlandsfiske på Finnmarkseiendommen med oppdaterte tall fra sesongen 2017.

For bosatte i Finnmark er fiske etter innlandsfisk gratis. Fiskekort er ikke påkrevd, men det tilbys et gratiskort der man kan aktivere og rapportere fiske. Ordningen med gratiskort for finnmarkinger ble innført i 2016 for å øke kunnskapen om finnmarkingers fiske i eget fylke. I 2017 var det 1376 personer som registrerte gratiskort. Til sammenlikning ble det i 2016 utstedt 424 gratiskort for bosatte i Finnmark. Tilreisende fiskere må løse fiskekort for innlandsfiske på Finnmarkseiendommen. Totalt var det 5850 unike fiskere som kjøpte/registrerte fiskekort på Finnmarkseiendommen i 2017, og 8601 fiskekort ble utstedt (figur 1). Til sammenlikning ble det i 2016 utstedt 6952 fiskekort. Økningen i antall utstedte fiskekort skyldes hovedsakelig en økning i antallet finnmarkinger som har registrert gratis fiskekort.

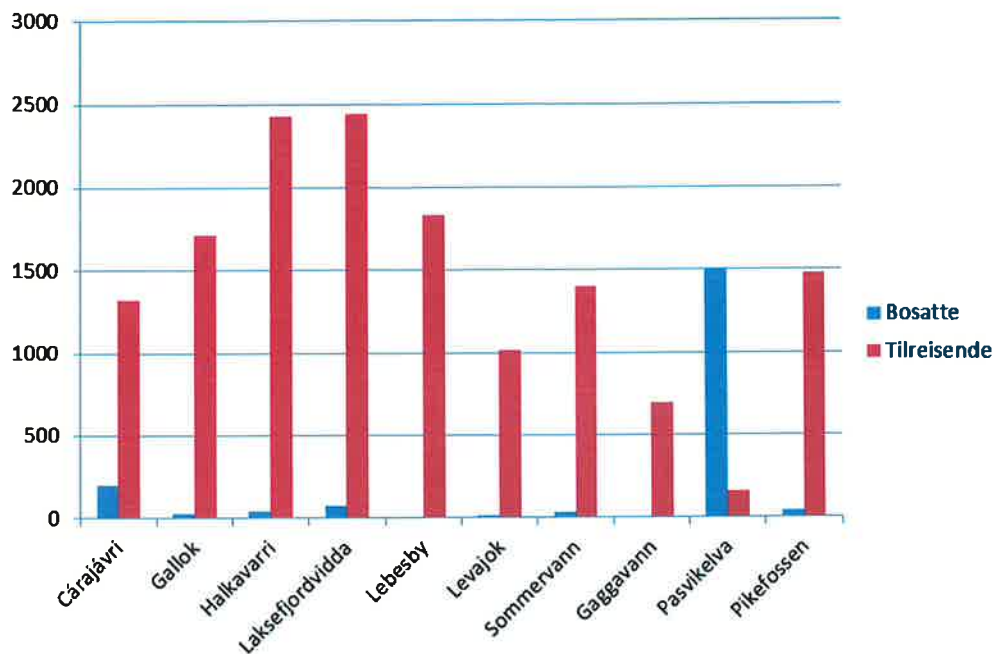

Figur 1: Antall solgte fiskekort på Finnmarkseiendommen fra 2004 til 2017.

Fordelinga av nasjonalitet på fiskere som har kjøpt/registrert fiskekort er som følger:

- Nordmenn 3018
- Utlendinger 5583
 - finske 5197
 - svenske 135
 - andre 251

Registrering av gratiskort for finnmarkinger er frivillig. Kun utlendinger og nordmenn bosatt utenfor Finnmark er pliktet til å kjøpe fiskekort. Med andre ord er andelen bosatte i Finnmark som fisker i Finnmark sannsynligvis langt høyere enn statistikken gir uttrykk for (se figur 2). Pasvikelva skiller seg ut som den eneste sona der bosatte i Finnmark har flere aktiverte dager enn tilreisende fiskere (se figur 2). Dette skyldes i hovedsak at det i 2017 ble innført krav om fiskekort (gratis for bosatte i Finnmark) for alle som fisker i elva. Etter innføring av obligatorisk fiskekort fikk man en 84 % økning i antall registrerte fiskere og 120 % økning i antall innrapporterte fiskedager i Sør-Varanger kommune. Eksempelet fra fiskesonen for Pasvikelva illustrerer at det er mulig å få ut betydelig mer kunnskap om lokalbefolkningens fiske ved å innføre pliktig fiskekort også for denne brukerguppen.

Figur 2: Aktiverte fiskedager fordelt på tilreisende fiskere og fiskere bosatt i Finnmark for de mest populære fiskesonene på Finnmarkseiendommen, samt Pikefossen fiskeområde og Gaggavann som er skilt ut som egne soner.

I 2017 ble det innført nye fiskesoner. Tidligere rapporterte man fangst kommunevis. I dag består hver kommune av flere soner for å sikre mer detaljert kunnskap om fisket. I tillegg er følgende vann/vassdrag skilt ut som egne soner:

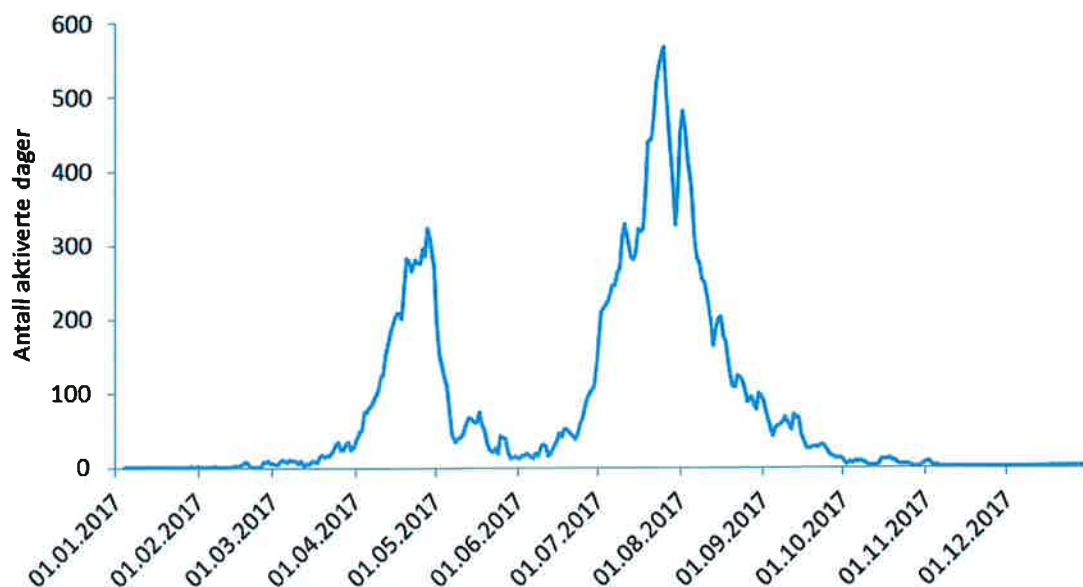
- SVA55 Pasvikelva
- POR57 Gaggavann
- Pikefossen/Nieidagorži fiskeområde (med KAU59 Kautokeinoelva, KAU60 Lahpojohka og KAU61 Masijohka)

Fangstrapportene som leveres inn gir et overordnet bilde av fiskeressursen i den enkelte fiskesona. Rapporteringen er per i dag ikke detaljert nok til å si noe om tilstand på bestandsnivå. Unntak fra dette er i de områdene der enkeltvann og vassdrag er innrettet som soner, så som Gaggavatn og sonene i Pikefossen fiskeområde.

De mest populære fiskesonene i 2017 var (i synkende rekkefølge):

- LEB53 Laksefjordvidda (2513 aktiverte dager)
- POR53 Halkavarri (2467 aktiverte dager)
- LEB52 Lebesby (1836 aktiverte dager)
- SVA54 Gallok (1740 aktiverte dager)
- SVA55 Pasvikelva (1664 aktiverte dager)
- KAU57 Carajavri (1515 aktiverte dager)
- TAN53 Sommervann (1426 aktiverte dager)
- TAN54 Levajok (1031 aktiverte dager)

Totalt ble det aktivert 28 042 fiskedager på Finnmarkseiendommen i 2017 (se vedlegg: tabell 2 og 3). Flest fiskekort ble aktivert rundt påsketider (april) og i sommermånedene juli og august (figur 3).

Figur 3: Fordeling av aktiverte fiskedager på Finnmarkseiendommen i kalenderåret 2017.

Det ble rapportert om fiske med fangst på 18 % av de aktiverte fiskedagene. Til sammen ble det rapportert inn 56 321 fisk i løpet av fiskesesongen 2017. Av all innrapportert fisk var 46 % røye og 24 % ørret (se vedlegg: tabell 1). De resterende 30 % består blant annet av harr (11 %), abbor, sik, lake og gjedde. Ved innrapportering av fangst rapporteres antall fisk i tre lengdeintervaller, samt lengde på den største fisken.

På 26 % av de aktiverte dagene ble det ikke fisket, og for 39 % av dagene ble det ikke levert rapport. Innrapporteringen kan med andre ord bli en del bedre, og direktøren vil se på tiltak for dette i tiden som kommer. På småviltjakta er fangstrapporteringen om lag 90 %, og det bør være mulig å komme hit også for innlandsfiske.

Over 70 % av kortsalget på innlandsfisk går gjennom internettsalg på kortsalgsportalen Natureit. Resterende kjøper kort hos lokale kortselgere, også de koblet til samme system. Smidige kortsalgsløsninger på nett er viktig for at kundene skal ha opplevelse av god service.

Geografisk utstrekning av en fem-kilometersone:

Ved innføring av en 5-kilometersone tas det utgangspunkt i ordningen slik den var før den ble avviklet i 2006 (se vedlegg 22). Den gang gikk sonen ut fra riksvei. På grunn av om- og nedklassifisering av veier har vi vurdert det slik at dagens sone vil gå ut fra europavei, riksvei og fylkesvei (merk: ikke kommunale veier). Dette er også den klassifiseringen som stemmer best overens med kart over den tidligere 5-kilometersonen (se vedlegg 21). Det åpnes for dispensasjon fra forbud mot utlendingers fiske utenfor 5-kilometersonen. Dispensasjon kan gjelde individuelle tillatelser eller reiselivsvirksomheter, og det kan stilles vilkår til dispensasjonen.

Vedlagt ligger kart over omfanget av en 5-kilometersone med oversikt over hele fylket, samt mer detaljerte kart for hver kommune (se vedlegg 1-21). På de kommunevise kartene viser den røde stiplede linjen 5-kilometersgrensen fra europavei, riksvei eller fylkesvei. De blå vannene ligger mindre enn fem kilometer fra vei, mens de rødfargede vannene ligger mer enn fem kilometer fra vei. Faller en del av vannet innenfor sonen (<5 kilometer fra vei) er det tillatt å fiske i hele vannet. Kun vann med areal større enn 10 dekar er med på de kommunevise kartene.

Høring:

FeFo ber med bakgrunn i det ovenstående om høringsinnspill på følgende:

1. FeFo innfører en 5-kilometersone for utlendingers innlandsfiske slik den ble praktisert før den ble opphevet i 2006, jf. vedlagte kart. Med utlendinger menes personer bosatt utenfor Norge. Utlendinger får kun fiske innenfor en 5-kilometersone fra nærmeste europavei, riksvei eller fylkesvei på Finnmarkseiendommen, med mulighet for å søke om dispensasjon jf. vedlegg 22.

Alle interesserte kan avgi høringsuttalelse.

Direktøren ber samtidig særskilt om en uttalelse fra Justisdepartementet om FeFo har hjemmel til å innføre en slik sone på Finnmarkseiendommen.

Utgangspunktet for saken er Finnmarkslovens § 1 (formål), § 3 (forholdet til folkeretten), samt §§ 23, 25 og 27, som tar for seg hhv rettigheter til personer bosatt i fylket (§ 23), adgangen til andre (§ 25) og nærmere utnyttelse av fornybare ressurser og innskrenkninger i utnyttelsen (§ 27).

Styret i FeFo behandlet saken på møte den 20. desember 2017 og 9. februar 2018.

Frist for å komme med høringsinnspill settes til 1. mai 2018.

Med hilsen/Dearvvuođaiguin

Einar J. Asbjørnsen
leder utmark
Tel: 48204187

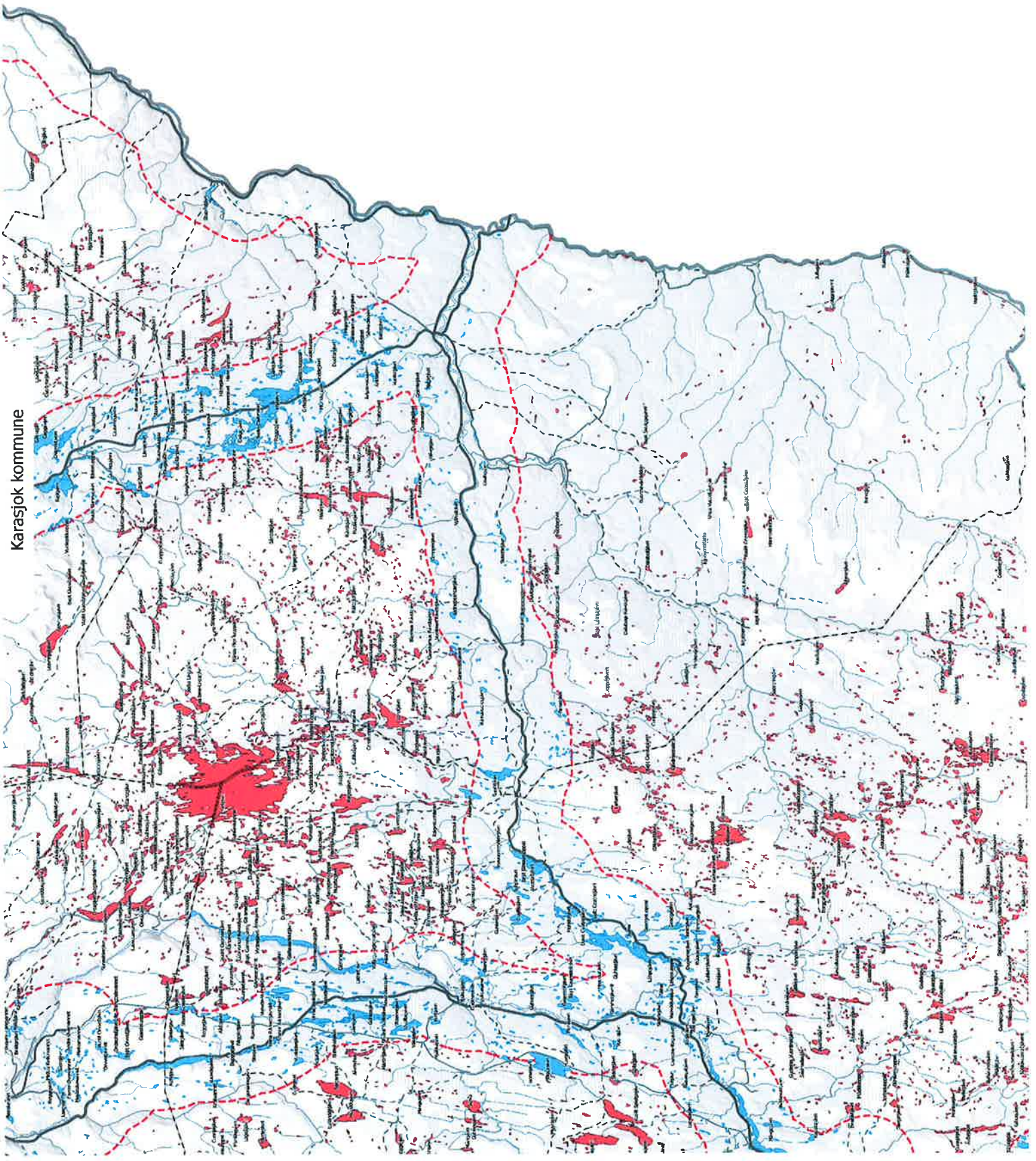
Kristin Hornset
utmarksforvalter
Tel: 48043124

Dette dokumentet er elektronisk signert

Vedlegg:

- Vedlegg 1 Finnmark kart
- Vedlegg 2 Alta kart
- Vedlegg 3 Berlevåg kart
- Vedlegg 4 Båtsfjord kart
- Vedlegg 5 Gamvik kart
- Vedlegg 6 Hammerfest kart
- Vedlegg 7 Hasvik kart
- Vedlegg 8 Karasjok kart
- Vedlegg 9 Kautokeino kart
- Vedlegg 10 Kvalsund kart
- Vedlegg 11 Lebesby kart
- Vedlegg 12 Loppa kart
- Vedlegg 13 Måsøy kart
- Vedlegg 14 Nesseby kart
- Vedlegg 15 Nordkapp kart
- Vedlegg 16 Porsanger kart
- Vedlegg 17 Sør-Varanger kart
- Vedlegg 18 Tana kart
- Vedlegg 19 Vadsø kart
- Vedlegg 20 Vardø kart
- Vedlegg 21 Kart 5-kilometersonen, 2006
- Vedlegg 22 Retningslinjer for utlendingers adgang til fiske på innlandsvassdrag, 1994
- Tabell 1 Rapportert fangst 2017
- Tabell 2 Aktiveringer fordelt på nasjonalitet 2017

Tabell 3 Aktiveringer fordelt på bosted 2017

Karasjok kommune

Retningslinjer for utlendingers(personer bosatt utenfor Norge) adgang til fiske i innlandsvassdrag på statens grunn i Finnmark

Gitt av jordsalgsstyret i møte den 14. februar 1994 med hjemmel i forskrift om fiskeforvaltning på statsgrunn § 16 jfr. § 2 gitt av Miljøverndepartementet den 12. desember 1992.

1. Personer bosatt utenfor Norge, nedenfor kalt utlendinger, tillates å fiske i en sone på 5 km på hver side av riksvegene i fylket. Faller en del av et vann innenfor denne sonen er det tillatt å fiske i hele vannet.

2. Vann eller vassdrag innenfor 5-km sonen kan likevel unntas fra utlendingers fiske. Jordsalgskontoret kan etter anmodning fra eller i samråd med vedkommende kommune bestemme at enkelte vann/områder ikke skal tilhøre 5-km sonen. Vilkår for dette kan bla. være at vannet(ene) eller området(-ene) har stor betydning for lokalbefolkningen.

3. Lokale reiselivsvirksomheter kan gis generell tillatelse til å organisere fisketurer utenfor 5 km sonen for utlendinger.

Før en slik generell fisketillatelse(dispensasjonen) gis skal vedkommende kommune, reindriftsmyndighet og Fylkesmannen få anledning til å uttale seg om hvilke vann eller vassdrag slikt fiske kan tillates og i hvilket omfang.

Jordsalgskontoret skal kunne stille vilkår for å tillate organiserte fisketurer for utlendinger herunder:

- a) om at guider skal være tilstede i leiren
- b) om transport av fiskere og utstyr
- c) om renovasjon og opprydding
- d) om innlevering av fangstoppgave
- e) andre reguleringer

4. Jordsalgskontoret kan gi utlendinger individuell tillatelse til innlandsfiske utenfor 5-km sonen i Finnmark dersom de:

- a) har nær familie i fylket, dvs. foreldre, svigerforeldre, søsken eller barn.
- b) har langvarig arbeidsforhold i fylket, utover 1 måned.
- c) er invitert og fisker sammen med en lokal fisker
- d) andre særlige grunner tilsier det

Det kan stilles vilkår for slike tillatelser.